

TÜRK HAVA KURUMU TÜZÜĞÜ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 23/8/2004 No : 2004/7830
Dayandığı Kanunun Tarihi : 6/10/1983 No : 2908
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 22/9/2004 No : 25591
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 43, Cildi :5 , S.

BİRİNCİ BÖLÜM*Türk Hava Kurumunun Kuruluşu, Amaç ve Çalışma Konuları**Kuruluş*

Madde 1- Türk Milleti ve Vatanının kurtarıcısı, Cumhuriyetimizin kurucusu ulu önder ATATÜRK'ün yol göstericiliğinde 16 Şubat 1925 tarihinde "Türk Tayyare Cemiyeti" adı altında kurulan Türk Hava Kurumu;

a) Büyük Türk Milletinin maddi ve manevi desteği ile yaşayan, havacılığı benimsetmek, sevdirmek ve ilerletmek için görev yapan bir kurumdur.

b) Siyasi faaliyette bulunmayan; havacılık, uzay ve bunların eğitimi ile ilgili alanlarda çalışan bir kuruluştur.

c) Çağdaşlık ve Cumhuriyete hizmeti en kutsal amaç olarak benimsemiştir.

d) 5 Ağustos 1925 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile kamu yararına çalışan dernekler arasına alınmıştır.

e) Türkiye'yi temsilen 1929 yılından bu yana Uluslararası Havacılık Federasyonu (FAI)'nin üyesi olup Türkiye'nin Havacılık Federasyonu yetkisini taşır.

Yüce Atatürk, 29 Ekim 1923 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti'ni kurduğunda, Devleti sonsuza kadar yaşatacak amacı "çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak" olarak belirlemiştir.

Havacılığı; olanaksız olanaklı hale dönüştüren, yeni teknolojiyi yaratmayı, anlamayı, kullanmayı ve benzerlerinden öne geçmeyi sağlayan öncü ve itici bir güç olarak gören Atatürk, Cumhuriyet'i emanet edeceği gençliği yetiştirmek üzere, devrimlerinden önce Türk Hava Kurumunu kurmuştur. Atatürk, Cumhuriyet'i geleceğe taşıyacak gençliğin havacılık ile iç içe yaşamasını istemiştir. Günümüzde gelişmiş olarak isimlendirilen ülkelerin havacılık teknolojisinin yaratılması ve kullanılmasında da en üst sırada yer aldıkları tartışılmaz bir gerçektir.

Yüce Atatürk, 1936 yılında Eskişehir Tayyare Alayını ziyareti esnasında, uzay faaliyetleri konusundaki;

"Kanatlı gençlik memleketin geleceği bakımından en büyük güvencedir. Bir gün batılı ayaklar ayda ayaklarının izlerini bırakacaklarsa bunların arasında bir de Türkün bulunması için çalışmalara girişmek gerekir.

Geleceğin en etkili silahı da, aracı da hiç kuşunuz olmasın uçaklardır. Bir gün insanoğlu uçaksız da göklerde yürüyecek, gezegenlere gidecek, belki de aydan bize mesajlar yollayacaktır. Bu mucizenin tahakkuku için 2000 yılını beklemeye hacet kalmayacaktır. Gelişen teknoloji bize daha şimdiden bunu müjdeliyor. Bize düşen görev ise batıdan bu konuda fazla geri kalmamayı temindir." ifadeleri ile Türk gençliğinin uzay ve havacılık konusundaki uzun vadeli hedefini göstermiştir. Gerçekten de insanoğlu, 1969 yılında aya ayak basmıştır. Türk Hava Kurumu amaçlarının gerçekleştirilmesini sağlayacak, havacılıkla ilgili bilgi birikimine sahip personel ve yöneticileri yetiştirmek ve görevlendirmek zorundadır. Bu konudaki en büyük destekçisi ve yakın iş birliği içinde çalışacağı kurum Hava Kuvvetleri Komutanlığıdır.

Atatürk'ün eseri olan Türk Hava Kurumu, onun ilkeleri ve bu Tüzükte belirtilen amaçları doğrultusunda, değerbilir Türk Milleti ve geleceği göklerde arayan ve havacılığa gönül veren Türk gençliğine hizmet etmeye devam edecek ve onların desteği ile daima yükselecektir.

Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu, Türk Hava Kurumunun manevi koruyucularıdır. Kurumun Genel Merkezi Ankara'dadır.

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 2- Bu Tüzükte geçen;

- a) Kurum; Türk Hava Kurumunu,
 - b) THK; Türk Hava Kurumunu,
 - c) Merkez; Türk Hava Kurumunun Ankara'daki genel merkezini,
 - d) Şube; Kurumun, il ve ilçelerde temel görevlerini yürüten alt birimlerini,
 - e) Organ; Kurumun yönetim, denetim ve disiplin ile ilgili işlevlerini yerine getirmek üzere oluşturulan kurullarını,
 - f) FAI; Uluslararası Havacılık Federasyonunu,
- ifade eder.

Amaç

Madde 3- Kurumun amaçları şunlardır:

a) Başta Türk gençliği olmak üzere Türk milletine; havacılığın ve uzayın askeri, siyasi, ekonomik, sportif ve turistik önemini anlatmak, tanıtmak, sevdirmek; kitleleri havacılık ve uzay alanlarında ilgilenmeye telkin ve teşvik etmek, eğitmek, havacılık ve uzayı günlük yaşamın bir parçası haline getirmek.

b) Milli havacılık potansiyelinin bir parçası olarak halihazır ve gelecekteki havacılık gelişmelerini takip etmek ve uygulayacak seviyelere ulaşmak, havacılık konusunda ülke alaka ve menfaatlerinin korunması, kollanması, desteklenmesi ve üretilmesinde gereken rolleri üstlenmek.

c) Havacılıkla ilgili tüm alanlarda menfaattar olabilmeyi sağlamak ve bu hedefleri gerçekleştirecek biçimde yurt içi ve yurt dışında sosyal, kültürel, sportif, bilimsel, ekonomik ve ticari faaliyet, iş birliği ve işlemleri planlamak ve yapmak.

Örgüt ve çalışma konuları

Madde 4- Türk Hava Kurumu, mevcut örgüt yapısı ile 3 üncü maddedeki amaçlarını gerçekleştirmek için aşağıdaki konularda çalışmalar yapar:

a) Tüzükte belirlenen amaç ve amacı gerçekleştirmek için hazırlanan vizyon ve planları Genel Merkez örgütlerinin genel koordinatörlüğünde icraya koyar, takip eder ve denetler.

b) Amatör havacılık çalışmalarını, Türkkuşu Genel Müdürlüğü ve bağlıları ile yürütür. Bu kapsamda;

1) İzcilik ve havacılık kollarının kurulmasını özendirir, eğitim alan öğrenci sayısını artırmak ve tüm istemleri karşılayacak kabiliyete kavuşmak için çalışmalar yapar.

2) Bünyesinde bulunan Model Uçak, Paraşüt, Planör, Çok Hafif Hava Araçları, Uçuş Okulları ve Sanal Havacılık ve benzeri okullar ile izcilik, havacılık kolları ve havacılık kulüplerinin üyesi olan gençlere ücretsiz veya ücretli eğitim verir, eğitimi başarıyla tamamlayanlara FAI ve THK'ye ait sertifika, lisans, diploma ve bröve verir.

3) Başlangıç eğitiminde yetenekli, başarılı ve istekli olan öğrencileri geliştirme kurslarına alarak öğretmen ve milli takım adayı olarak eğitir.

4) Daha fazla öğrenciye eğitim vermek ve onların havacılığı bir yaşam biçimi olarak benimsemesini sağlamak amacıyla Hava Kuvvetleri Komutanlığı ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile iş birliği içinde, eğitim merkezlerinin sayısını tüm yurt düzeyini kapsayacak şekilde artırır.

5) FAI'nin temsilcisi ve tek yetkilisi olarak Türkiye'deki havacılık kulüplerinin kurulmasını destekler, eğitim programlarının ve yönergelerinin hazırlanmasına yardımcı olur, kulüplerin denetimini yapar ve çalışma programlarını onaylar, çalışmalarını denetler ve koordine eder. Amaca aykırı çalışma yaptıkları saptanan kulüplerin desteklenmesi onaylarını kaldırır.

6) Uluslararası yarışmalara katılacak milli takımların oluşturulması ve eğitimini planlar, koordine eder.

7) Havacılık spor gösterileri, ulusal ve uluslararası yarışmalar düzenler, yurt dışında düzenlenen yarışmalara katılır.

8) Havacılık alanında ulusal ve uluslararası rekorları tescil eder, onaylanmak üzere FAI'e bildirir ve yayınlar.

9) Gerekli yasal izinleri almak suretiyle, yurt dışında kurulmuş havacılık kurumlarına üye olur.

10) Havacılıkla ilgili gelişmeleri izler, milli yayınlar hazırlar, hazırlanan yayınları denetler, arşiv oluşturur ve araştırmacıların hizmetine sunar.

11) Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ilgili birimleri, havacılık eğitimi veren fakülteler ve diğer ilgili havacılık kuruluşları ile iş birliği yaparak, havacılığın her dalında eğitim birliğini sağlar, gerektiğinde eğitim verir veya eğitim alır. Uçuş emniyetini sağlayıcı çalışmalarda bulunur.

c) Atmosferin dışındaki havacılık çalışmaları ile ilgilenmek üzere birim kurabilir. Bu kapsamda;

1) Türkiye'de uzay çalışmalarını yönlendiren kanun ve yönetmeliklerde belirtilen esaslara göre; Devlet, üniversite ve özel kurumlar ile iş birliği içinde çalışır. Bu alanda kendisine verilecek muhtemel görevlere hazır olur.

2) Uydu, roket ve fırlatma merkezinden oluşan çalışma alanlarında ülkenin gelişen bilimsel ve teknolojik alt yapısını izleyerek, olanakları ölçüsünde uzaya yönelik çalışmalarda koordine, yönlendirme anlamında girişimlerde bulunur.

3) Türkiye'de uzay merkezinin oluşturulmasında istekli ve katılımcı olur.

d) Türk Hava Kurumu, amaçlarını gerçekleştirmede en önemli unsur olan kaynaklarını artırmak ve çeşitlendirmek için yeni yatırımlar yapar. Mevcutları daha da geliştirir. Bu amacı yakalamak için gerekli örgüt değişikliklerini yapar. Bu kapsamda;

- 1) Kurban ve bağırsak, fitre ve zekat, bağış, pul satışı gelirlerinin artırılmasını sağlayacak önlemler alır.
 - 2) Hava Kuvvetleri Komutanlığı ve Türkiye'deki ilgili havacılık kuruluşlarının görüşlerini almak kaydıyla; uçak, helikopter, planör, yamaç paraşütü, yelkenkanat, microlight, balon, paraşüt ve benzeri hava araçlarının üretimi, bakımı ve işletilmesi için yatırım yapar, tesisler açar, bu alanda vakıf ve ticari ortaklıklar kurar, kurulmuş olan ortaklıklara katılır.
 - 3) Hava Taksi, Dropzone paraşüt eğitim/yarışma merkezi, turistik amaçlı uçuş çalışmaları (Uçak, helikopter, planör, yamaç paraşütü, yelkenkanat, microlight, balon, paraşüt) ve benzer alanlarda yatırım yapar, işletme ve şirketler kurar veya mevcutlara ortak olur.
 - 4) Taşınır, taşınmaz mal satın alır, satar, kiralar, kiraya verir, taşınmazlar üzerine aynı hak tesis ettirir.
 - 5) Yasaların verdiği yetkiye dayanarak yardım toplama çalışmalarını yürütür, yurt içi ve yurt dışından bağış kabul eder, bu amaçla ihtiyaç duyulması halinde bağlantı büroları kurar.
 - 6) Yurt içi ve yurt dışında şubeler açar, gerektiğinde şube kapatır.
 - 7) Her yılın 16 Şubat tarihini "Türk Hava Kurumunun Kuruluş Günü", 3 Mayıs tarihini "Türkkuşunun Kuruluş Günü" olarak törenlerle kutlar.
- e) Havacılık alanında bilimsel, çağdaş ve ulusal olabilmek için havacılıkla ilgili değer yargıları oluşturur. Bu kapsamda;
- 1) Türk Hava Kurumu bünyesinde bu amacı gerçekleştirecek birimler kurabilir.
 - 2) Kurum aracılığı ile; Türkkuşu Genel Müdürlüğü bünyesindeki okulları daha da geliştirerek, havacılık alanında üniversitelerde öğretilen kuramsal çalışmaların, Türkkuşu bünyesindeki okullarda uygulamaya dönüştürülmesini sağlar.
 - 3) Ekonomik ve bilimsel olarak amaçlanan koşulların oluşması halinde, ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak Kurum bünyesindeki okulların fakülte ve yüksek okul çatısı altında birleştirilmesini amaçlar.
 - 4) Türkiye'nin değişik kamu ve özel kurumlarında havacılık konusunda yetişmiş ve emekli olan tüm personelin, kayıt altına alınması ve millî servet yaklaşımı ile gereksinim duyulan yerlerde tekrar bilgi birikimlerinden yararlanılabilmesi için, iş birliği görevini üstlenir.
 - 5) Türkiye'de havacılığı destekleyecek, geliştirecek ve koruyacak değişik meslek dallarında görev yapan 'havacılık gönüllülerini' bir araya getirir, ortak bir amaç için çalışmalarını sağlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Hava Kurumunun Üyeleri

Üyelik

Madde 5- Kurumun üç türlü üyesi vardır. Bunlar; onursal üyeler, doğal üyeler ve asıl üyelerdir.

a) Onursal üyeler: Kuruma büyük maddi ve manevi yardımları bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, Büyük Genel Kurul kararı ile onursal üyelik sıfatı verilenlerdir. Onursal üyeler dilerse Büyük Genel Kurula katılırlar, ancak oy hakları yoktur. Ödenti ödemek zorunda değildirler. Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK Kurumun ilk onursal üyesidir.

b) Doğal üyeler:

- Cumhurbaşkanı,
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,
- Başbakan,
- Genelkurmay Başkanı,
- Başbakan yardımcıları,
- Spordan Sorumlu Devlet Bakanı,
- Milli Savunma Bakanı,
- İçişleri Bakanı,
- Dışişleri Bakanı,
- Maliye Bakanı,
- Milli Eğitim Bakanı,
- Ulaştırma Bakanı,
- Tarım ve Köyüşleri Bakanı,
- Kültür ve Turizm Bakanı,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı,
- Çevre ve Orman Bakanı,
- Kara Kuvvetleri Komutanı, Deniz Kuvvetleri Komutanı, Hava Kuvvetleri Komutanı, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanı,
- Genelkurmay Başkanlığından; Genelkurmay İkinci Başkanı, Personel Başkanı, Plan Prensipler Başkanı, ATASE Başkanı, Adli Müşavir,
- Milli Savunma Bakanlığından; Bakanlık Müsteşarı, Personel Daire Başkanı, Askeralma Daire Başkanı, Kanunlar Kararlar Daire Başkanı,
- Kara Kuvvetleri Komutanlığından; Kurmay Başkanı, Personel Başkanı, Kara Harp Okulu Komutanı, Kara Havacılık Okul ve Eğitim Merkez Komutanı ve Kara Havacılık Daire Başkanı,
- Deniz Kuvvetleri Komutanlığından; Kurmay Başkanı, Personel Başkanı ve Deniz Hava Şube Müdürü,
- Hava Kuvvetleri Komutanlığından; Kurmay Başkanı, Değerlendirme ve Denetleme Başkanı, Lojistik Komutanı, Hava Kuvvetleri Karargahı başkanları, Hava İkmal Bakım Merkezi komutanları, Hava Kuvvetleri Karargahı daire başkanları, Genel Sekreter, Hava Harp Okulu Komutanı, Adli Müşavir, Uçuş Emniyet Denetleme Şube Müdürü, Personel Yönetim Şube Müdürü, Uçuş Eğitim Şube Müdürü, Hava Trafik Şube Müdürü, Ulaştırma Şube Müdürü,
- Jandarma Genel Komutanlığından; Kurmay Başkanı, Personel Başkanı, Havacılık Daire Başkanı,
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri,
- Ankara Valisi,
- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı,
- Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürü,
- Emniyet Genel Müdürü,
- Sivil Havacılık Genel Müdürü, bu Genel Müdürlüğün Uçuş Standartları Daire Başkanı ve Seyrüsefer Daire Başkanı,
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürü,
- Türk Hava Kurumu genel başkanlığı yapanlar,

— Gençlik ve Spor Genel Müdürü,
 — Bünyesinde havacılık/uçak mühendisliği bölümleri bulunan üniversitelerin rektörleri, fakülte dekanları veya ilgili bölüm başkanları,
 — Türkiye Hava Yolu Pilotları Derneği Başkanı,
 — Türkiye Emekli Subaylar Derneği Genel Başkanı,
 — Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği Genel Başkanı,
 — T.C. Köy ve Mahalle İdareleri Muhtarlar Derneği Genel Başkanı,
 — Türk Hava Kurumunun desteklediği havacılık kulüplerinden, Kurumun Denetleme ve Değerlendirme Başkanlığının raporları doğrultusunda Merkez Yönetim Kurulu tarafından değişik dallarda seçilecek en fazla beş adedinin başkanları.

— Doğal üyeler büyük genel kurulda oy hakkına sahiptir. Ödenti ödemek zorunda değildirler.

c) Asıl üyeler: 2908 sayılı Dernekler Kanununun 16 ncı maddesinde derneklere üye olabilecekleri belirtilen gerçek kişilerden Türk Hava Kurumu şubelerinden birine kaydını yaptırıp yükümlendiği ödentiye ödeyenlerdir.

Üyelik kazanılması

Madde 6- Üye olmak isteyen kişi, yerleşim yerinin bulunduğu yerdeki şube başkanlığına yerleşim yerinin bulunduğu yerde şube yoksa en yakın yerdeki şube başkanlığına dilekçe ile başvurur. İlgiliye, başvuru tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde üyelik kabul edildiği veya üyelik isteğinin reddedildiği yazı ile bildirilir. Üyelik isteği reddedilirse ret gerekçesi gösterilir.

Üyelik isteğinin reddi halinde, başvuru sahibinin, yazılı bildirim tarihinden itibaren otuz gün içinde Merkez Yönetim Kuruluna itiraz hakkı vardır. İtirazı Merkez Yönetim Kurulunca da uygun görülmeyen ilgili, durumunun ilk yapılacak Büyük Genel Kurulda görüşülmesini ve üyelik isteğinin reddine ilişkin kararlar, itirazı üzerine verilen kararın kaldırılmasını isteyebilir.

Büyük Genel Kurulun verdiği kararlar kesindir.

Başvurunun kabul edildiğinin yazı ile bildirilmesi ve yıllık ödentinin yatırılmasıyla üyelik hakkı kazanılmış olur.

Üyelik hakları

Madde 7- Üyelerin;

- Kayıtlı oldukları şubenin genel kuruluna katılma, seçme ve seçilme,
- Büyük Genel Kurula delege olabilme,
- Katıldığı genel kurullarda tek oy hakkını bizzat kullanabilme,
- Yerleşim yerinin değişmesi halinde, üyelik kaydının, yeni yerleşim yerinin bulunduğu yerdeki şubeye naklini isteme,

hakları vardır.

Üyelik yükümlülükleri

Madde 8- Üyeler;

- Üyelik ödentisini düzenli biçimde ödemek,
- Kurum çalışmalarında, kendilerinden istenecek görevleri, istenen sürede ve eksiksiz yerine getirmek,
- Kurumun amacına uygun davranmak, özellikle amacın gerçekleşmesini güçleştirici veya engelleyici davranışlardan kaçınmak, Kurumun Tüzük ve diğer düzenleyici işlemlerde belirlenen düzene uymak ve Kuruma sadakat göstermek, zorundadırlar.

Üyelik ödentileri

Madde 9- Belirlenen asgari ücretin 200 sayısına bölümü ile elde edilecek miktar, en yakın tam sayıya tamamlanarak, o yılın üyelik ödentisi olarak kabul edilir. Üyelik ödentisi, ekonomik koşullara uygun olarak Merkez Yönetim Kurulu kararıyla artırılıp eksiltilebilir. Şube yönetim kurulu, kendi sorumluluk sahasındaki üyelerin aidat miktarını artırmaya yetkilidir.

Her yılın ödentisi, şube genel kurul tarihlerinden en az iki ay önce ödenir.

Üyeliğin sona ermesi

Madde 10- Üyelik;

- Üyenin kayıtlı bulunduğu şube başkanlığına, üyelikten ayrıldığını yazılı olarak bildirmesi,
 - Üyenin iki yıl üst üste üyelik ödentisini ödemediğinin saptanması veya 8 inci maddenin (c) bendinde belirtilen yükümlülüklerle uyulmadığının tespit edilmesi halinde, şube yönetim kurulu kararı ile üyelikten çıkartılması,
 - Merkez veya şube disiplin kurulları tarafından verilen üyelikten ihraç kararının kesinleşmesi, hallerinde sona erer.
- Haklarında (c) bendi uyarınca ihraç kararı verilenler, yeniden Kurum üyesi olamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

*Türk Hava Kurumunun Organları**Organlar*

Madde 11- Kurumun Organları şunlardır:

- Büyük Genel Kurul,
- Merkez Yönetim Kurulu,
- Merkez Denetleme Kurulu,
- Merkez Disiplin Kurulu.

Büyük Genel Kurulun yapısı

Madde 12- Büyük Genel Kurul;

- 5 inci maddede yazılı doğal üyelere,
- Genel Başkan, Merkez Yönetim Kurulu, Merkez Denetleme Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulunun asıl üyelerinden,
- Şube başkanları veya özürleri halinde yetki verecekleri bir şube yönetim kurulu üyesinden,
- Şubelerin gelir durumlarına göre, şube genel kurulları tarafından seçilen delegelerden, oluşur.

Delege sayısı ve delege tespiti

Madde 13- Büyük Genel Kurulda, Tüzüğe uygun şekilde genel kurullarını yapmış olan şubeler temsil edilirler. Büyük Genel Kurulda şubeleri temsil edecek delegeler aşağıdaki ilkelere göre belirlenir:

a) Kira gelirleri hariç, şubelerin son iki yıllık net gelirlerinin toplamının 100'e bölünmesi ile elde edilen ortalama gelir, bir delege sayısını belirler. Ortalama gelirin altında geliri olan şubelerde delege seçilmez. Bu şubeler, Büyük Genel Kurulda sadece şube başkanlarınca temsil edilir. Ortalama gelirin üstünde geliri olan şubelerde ise, ortalama gelirin katları oranında delege sayısı belirlenir. Kesirler dikkate alınmaz.

b) Belirlenecek delege sayıları, büyük genel kurulun yapılmasından en az bir ay önce şube başkanlarına bildirilir. Bildirilen sayıda delege, şube genel kurulu tarafından seçilir ve seçilenlerin ad ve soyadları, seçim tutanakları da eklenmek suretiyle Kurum Genel Başkanlığına gönderilir.

Büyük Genel Kurulun toplanması

Madde 14- Büyük Genel Kurul iki şekilde toplanır:

a) Olağan toplantı, iki yılda bir, çift yıllarda, en geç Ekim ayı sonuna kadar yapılır.

b) Olağanüstü toplantı;

1) Merkez Yönetim Kurulu veya Merkez Denetleme Kurulunun oy çokluğu ile alacağı kararla,

2) Ödenti borcu olmayan üyelerin 1/5'inin yazılı isteği ile,

3) Merkez Yönetim Kurulu üye sayısındaki boşalmalar nedeniyle yedeklerin de getirilmesinden sonra, üye tam sayısının yarısından aşağı düşmesi halinde, yapılır.

Üyelerin 1/5'inin yazılı isteği ile olağanüstü toplantı yapılabilmesi için, istekte bulunan üyelerin imzalarının noter tarafından onaylanmış olması şarttır.

Olağanüstü toplantı koşullarının gerçekleştiğinin anlaşılması üzerine, Merkez Yönetim Kurulu, bir ay içinde Büyük Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırma mecburdur. Merkez Yönetim Kurulunun yedeklerle dahi tamamlanamaması halinde, toplantı çağrısı mevcut Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, Merkez Yönetim Kurulunun hiç üyesi kalmamışsa Merkez Denetleme Kurulu tarafından yapılır.

Olağanüstü toplantıda, yalnız toplantı yapılmasına neden olan gündem görüşülür ve karara bağlanır. Olağanüstü toplantı, doğal üyelerin, mevcut şube başkanlarının ve bir önceki genel kurula katılma hakkı olan delegelerin katılımları ile yapılır.

Toplantıya çağrı

Madde 15- Büyük Genel Kurula katılma hakkı olan üyelerin listesi Merkez Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır. Listede adı bulunan üyeler, toplantı gününden en az on beş gün önce, ülke çapında yayın yapan en az bir gazetede ilan edilmek suretiyle ve ayrıca yazı ile Büyük Genel Kurula çağrılırlar. İlan ve çağrı mektubunda toplantı günü, saati, yeri, gündemi ve çoğunluk sağlanmadığı takdirde ikinci toplantının hangi gün, saat ve yerde yapılacağı belirtilir. Ayrıca çağrı mektubuna, Merkez Yönetim Kurulunun çalışma raporu ile bilanço ve tahmini bütçenin örnekleri eklenir. Birinci toplantının yapılamaması halinde iki toplantı arasında bırakılacak süre bir haftadan az olamaz.

Büyük Genel Kurul toplantısından en az on beş gün önce mahallin en büyük mülki amirine yazı ile bilgi verilir. Ayrıca toplantıda hükümet komiserinin hazır bulundurulması istenir. Bu yazıya toplantıya katılacak üyelerin listesi eklenir. Hükümet komiserinin bulunmaması, toplantının ertelenmesini gerektirmez.

Büyük Genel Kurul toplantısı üye çoğunluğunun sağlanamaması nedeninden başka bir nedenle geri bırakılırsa, ikinci toplantının iki ay içinde yapılması zorunludur.

Büyük Genel Kurul toplantısı aynı nedenle bir defadan fazla geri bırakılamaz.

Toplantı yeter sayısı

Madde 16- Toplantı, Büyük Genel Kurula katılma ve oy hakkı bulunan üyelerin en az yarısından bir fazlasının katılımı ile yapılır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamazsa, ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak bu ikinci toplantıya katılan üye sayısı, Merkez Yönetim, Merkez Denetleme ve Merkez Disiplin kurulları üye sayısının iki katından az olamaz.

Toplantı usulü

Madde 17- Büyük Genel Kurul toplantısı aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre yapılır:

a) Büyük Genel Kurula katılma hakkı olanlar, düzenlenen listedeki adlarının karşısını imza ederek toplantı yerine girerler.

b) Toplantı, gerek gördükleri takdirde Cumhurbaşkanı tarafından açılır. Aksi halde açılışı Genel Başkan yapar. Açılıştan sonra, toplantıyı yönetmek üzere bir divan başkanı, bir başkan vekili ve ikisi yedek olmak üzere dört yazman üye seçilir. Görüşmeler tutanağa geçirilir. Tutanaklar, divan başkanı ve divan üyeleri tarafından imzalanır.

c) Büyük Genel Kurul toplantısında, gündemde yer alan konular sıra ile görüşülür ve karara bağlanır. Gündem maddelerinin görüşülmesine başlanmadan önce, toplantıya katılan üyelerin en az 1/10'u tarafından önerilen konular da gündeme alınır.

d) Büyük Genel Kurulda kararlar, hazır bulunanların çoğunluğu ile alınır.

e) Büyük Genel Kurulda seçimler, gizli oy ve açık sayım esasına göre yapılır. Seçimlerde divan başkanlığı tarafından dağıtılan damgalı boş veya damgasız basılı oy pusulaları kullanılır.

Oylar, Büyük Genel Kurul tarafından seçilen beş kişilik tasnif komisyonu tarafından sayılır ve sayım sonucu bir tutanakla saptanarak divan başkanlığına sunulur. Ancak, Büyük Genel Kurul kararı ile Divan Başkanlığı ve gerektiğinde oluşturulacak komisyonların seçimleri açık oylama ile yapılabilir.

f) Toplantı, çağrı yazısında belirtilen gün, saat ve yerde yapılır.

Büyük Genel Kurulun görev ve yetkileri

Madde 18- Büyük Genel Kurul, Kurumun en üst organıdır. Bu sıfatla aşağıdaki yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir:

a) Kurumun, hesap dönemine ait bilanço ve kar-zarar hesapları ile çalışma raporunu, Merkez Denetleme Kurulu raporunu görüşür ve karara bağlar. Merkez Yönetim Kurulunun ve Merkez Denetleme Kurulunun ibra edilmesini oylar.

b) Genel Başkan ile Merkez Yönetim Kurulu, Merkez Denetleme Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyelerini seçer.

c) Merkez Yönetim Kurulu tarafından Büyük Genel Kurula sunulacak, Kurum mevcutlarının işletilmesi, Kuruma taşınmaz mal alınması, gerekli görülen Kurum taşınmaz mallarının satılması, gelir kaynaklarının artırılması için vakıf ve şirketler kurulması, kurulmuş olan şirketlere ortak olunması ve benzeri kararları alır, gerektiğinde bu konularda Merkez Yönetim Kuruluna yetki verir.

d) Merkez Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan yapılacak işlerle ilgili raporu inceler ve iki yıllık tahmini bütçeyi karara bağlar.

e) Merkez Yönetim Kurulunun önerisi üzerine yurt içinde ve yurt dışında yeni şubeler açılmasına, çalışmalarını etkin olmayan şubelerin kapatılmasına karar verir ya da bu konularda Merkez Yönetim Kuruluna yetki verir.

f) Ulusal ve uluslararası üst kuruluşlara katılma ve ayrılma kararlarını verir ya da bu konularda Merkez Yönetim Kuruluna yetki verir.

g) Onursal üyelik önerilerini inceleyerek karara bağlar.

h) Üyelik başvurularının reddi kararlarına yapılan itirazları inceleyerek karara bağlar.

i) Merkez Disiplin Kurulunun, organlardan ve üyelikten çıkarma kararlarına karşı yapılan itirazları inceler ve karara bağlar.

j) Büyük Genel Kurula sunulan Tüzük değişikliği önerilerini görüşerek karara bağlar.

k) Büyük Genel Kurul toplantılarında, Merkez Denetleme Kuruluna ek görevler verebilir.

l) Yasal koşulların gerçekleşmesi halinde fesih kararı alır.

Genel Başkan seçimi

Madde 19- Türk Hava Kurumu Genel Başkanı; Büyük Genel Kurul tarafından, en az on delegenin göstereceği Kurum üyesi adaylar arasından, iki yıllık süre için seçilir. Genel Başkanlığa, 1 inci ve 3 üncü maddelerde belirtilen esas ve amaçları gerçekleştirebilecek nitelikte; eğitim, bilgi birikimi ve Kurum ilgi alanında yönetim tecrübesine sahip, tercihen yüksek öğrenim görmüş kişiler aday gösterilir.

Süresi biten Genel Başkan yeniden aday gösterilebilir ve seçilebilir. Ancak, Genel Başkanlık süresi aralıklı veya sürekli sekiz yılı geçemez. Genel Başkanlığın herhangi bir nedenle boşalması halinde, Merkez Yönetim Kurulu, kendi arasından, ilk Büyük Genel Kurula kadar görev yapacak bir Genel Başkan Vekili seçer.

Genel Başkanın görev, yetki ve sorumlulukları

Madde 20- Genel Başkanın görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır;

a) Türk Hava Kurumunu temsil eder.

b) Merkez Yönetim Kurulunun Başkanıdır. Merkez Yönetim Kurulunu en geç iki ayda bir toplantıya çağırır.

c) Kurumun hizmet ve çalışmalarını; ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve Kurum yönergeleri hükümlerine, Büyük Genel Kurul ve Merkez Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak yürütür.

d) Kurumun ita amiridir. Kurumun yıllık ve iki yıllık bütçe önerilerini hazırlar. Merkez Yönetim Kurulu ve takiben Büyük Genel Kurulun onayına sunar. Onaylanan bütçeyi uygular. Şubelerin bütçelerini onaylar, şube gelirlerinin yetmediği durumlarda ek ödenek bütçesine onay verir.

e) Müdür ve daha üst düzeydeki personel hariç, Kurumun gereksinimi olan personeli işe alır, yasal gereklerin varlığında işine son verir veya yer ve görevini değiştirebilir.

f) Personel kadro giderleri ile üst sınırı Merkez Yönetim Kurulu tarafından saptanan diğer harcamaları ve sözleşmeleri yapar.

g) Merkez Yönetim Kurulundan aldığı yetkiye dayanarak taşınır ve taşınmaz malların alım, satım, ipotek konulması ve kaldırılması işlemlerini yapar, Kurum taşınmazlarını kiraya verir ve Kurum için taşınmaz kiralar.

h) Kurum tarafından veya Kuruma karşı açılan davalarda ve icra takiplerinde Kurumu temsil eder. Bu sıfatla başkanlarını veya şube başkanlarını vekil tayin eder.

ı) Kurumun merkez örgütlerini, bağlı kurumları ve şubeleri denetler veya denettirir.

i) Havacılık kulüplerinin çalışmalarını denetler veya denettirir. Kurumun amacına uygun olmayan çalışmalarda bulunan kulüplere yapılan desteğin kaldırılmasını Merkez Yönetim Kuruluna önerir.

j) Kanun, tüzük, yönetmelik ve Kurum çalışmalarının gerektirdiği yönergeleri hazırlar ve Merkez Yönetim Kurulunun onayına sunar.

k) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 124 üncü maddesine göre, Türk Silahlı Kuvvetlerinden personel isteyebilir.

1) Merkez Yönetim Kurulunun yetki verdiği diğer işleri yapar.

Merkez Yönetim Kurulunun yapısı, işleyişi ve üyelere aranan nitelikler

Madde 21- Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkan, yedi asıl ve yedi yedek üyeden oluşur.

Merkez Yönetim Kurulu üyeleri; Büyük Genel Kurulun en az on delegeesi tarafından gösterilecek, Türk Hava Kurumu üyesi adaylar arasından iki yıllık süre için seçilir. Seçimde, 19 uncu maddede Genel Başkan için belirtilen kriterlere uygun aday gösterilir.

Süreleri bitenler yeniden aday gösterilebilir ve seçilebilirler. Ancak, Merkez Yönetim Kurulu toplam üyelik süresi aralıklı veya sürekli sekiz yılı geçemez.

Kurumun faaliyet alanında ticari çalışma yapanlar ile ikinci derece dahil kan ve sıhri hısımları, aynı alanda kurulmuş ticari şirketlerin kurucu ortağı, yöneticisi olanlarla her ne nam altında olursa olsun bu tür firma veya şirketlerden ücret alanlar, aday gösterilemezler ve seçilemezler.

Merkez Yönetim Kurulu, ilk toplantısında, üyeleri arasından Genel Başkanın önerisi ile bir Genel Başkan Yardımcısı ve bir Sekreter seçer. Ayrıca Genel Başkan ve Genel Başkan Yardımcısının yokluğunda, Genel Başkanlığa vekalet edecek Merkez Yönetim Kurulu üyesini belirler.

Merkez Yönetim Kurulu asıl üyeliklerinde meydana gelecek boşalmalar, oy sırasına göre yedeklerin çağrılmasıyla doldurulur.

Merkez Yönetim Kurulunun toplantıları, toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 22- Merkez Yönetim Kurulu, en az iki ayda bir defa Genel Başkan veya Genel Başkan Yardımcısının, bunların yokluğunda daha önce belirlenmiş Merkez Yönetim Kurulu üyesinin başkanlığında, üye tam sayısının yarısından fazlası ile toplanır. Merkez Yönetim Kurulu, gerektiğinde, Genel Başkanın çağrısı ile daha kısa sürede de toplanabilir.

Kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliğinde Başkanın oyu iki oy sayılır.

Geçerli bir özrü olmaksızın üst üste üç toplantıya veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısından fazlasına katılmayan üye çekilmiş sayılır.

Merkez Yönetim Kurulunun görevleri, yetki ve sorumlulukları

Madde 23- Merkez Yönetim Kurulu;

a) Kurumun çalışmalarını, ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge hükümlerine ve Büyük Genel Kurul kararlarına uygun şekilde yönetir.

b) Genel Başkanlık tarafından hazırlanan Türk Hava Kurumu örgüt yapısını ve kadroları inceler, onaylar, müdür ve daha üst düzeydeki personelin işe alınma ve gerektiğinde işine son verilme işlemlerini yapar.

c) Genel Başkanlıkça hazırlanan yıllık bilanço, kar ve zarar hesaplarını inceleyip uygunluğu halinde onaylar; dönem içinde yapılan ve sonraki dönemde yapılacak işlere ait raporlarla birlikte Büyük Genel Kurula sunar.

d) Kurum adına imza yetkisi verilecekleri ve bunların yetki sınırını belirler, imza sirkülerlerini hazırlar, usulünce tescil eder, yayımlar ve ilan eder.

- e) Kurum mevcutlarının işletilmesi şekillerini belirler.
- f) Genel Başkanın önerisi üzerine Kurum çalışanlarının ücretlerini ve ücretlerine ek olarak verilecek tazminat, prim, ikramiye ve diğer özlük haklarını saptar.
- g) Kurumun iç işlemleri için Genel Başkanlıkça hazırlanacak yönergeleri inceleyerek onaylar.
- h) Büyük Genel Kurulun verdiği yetki doğrultusunda, yurt içinde ve yurt dışında yeni şubeler açılmasına, çalışmaları etkin olmayan şubelerin kapatılmasına karar verir, açılacak şubelerin girişimlerini yapacak heyetleri görevlendirir.
- ı) Büyük Genel Kurulun verdiği yetki doğrultusunda, Kurumun gelir ve etkinliğinin artırılması amacıyla şubelerin il veya bölge bazında yeniden organize edilmesine karar verir.
- i) Şubelerde görevlendirilebilecek sayman ve diğer personelin görevleri, nitelikleri ve çalışma koşulları ile ilgili temel prensipleri, şube başkanlarının önerilerini de dikkate alarak belirler.
- j) Üye sayısını ve Kuruma kalan net geliri artıran şubelere verilecek temsil ödeneğinin esaslarını belirler.
- k) Onursal üyeliği hak edenleri saptayarak bunlarla ilgili üyelik önerilerini Büyük Genel Kurula sunar.
- l) Kurumun disiplinine uymadıkları görülen merkez ve şube organlarında görevli üyeleri, gerektiğinde tedbirli olarak Merkez Disiplin Kuruluna sevk eder. Merkez Disiplin Kurulunun tedbir kararlarını ve sonuç kararlarını uygular.
- m) Büyük Genel Kurulu toplantıya çağırır. Toplantı gündemini, çalışma raporunu, denetleme raporunu, bilanço ve tahmini bütçeyi, Büyük Genel Kurul üyelerine, Büyük Genel Kurul toplantı tarihinden en az onbeş gün önce gönderir.
- n) Genel Başkan ile gerekli gördüğü diğer üyelerin ve görevlilerin harcama yetkilerini belirler.
- o) Genel Başkan için belirlenen harcama yetkisinin üstünde olan harcamaları yapar ve sözleşmeleri imzalar; gerektiğinde bu konularda Genel Başkanı yetki verir.
- p) Büyük Genel Kurulun verdiği yetkiye dayanarak, her türlü taşınır ve taşınmaz malların satın alınması, inşa edilmesi, satılması, kiralanması, ipotek alınması, tevhit, ifraz, kamuya bedelli veya bedelsiz terk ve benzeri işlemlerle ilgili kararlar alır.
- r) Kurum tarafından veya Kuruma karşı açılmış veya açılacak davalarda uzlaşmaya, vazgeçmeye ve tahsilatı sağlamak ve hızlandırmak için gerekli önlemleri almaya ve bunlara rağmen tahsil imkanı kalmamış alacakların silinmesine karar verir. Alacakların tahsilinde; taksit adedini azaltıp artırabilir, peşin ödemelerde tespit edilecek oranlarda indirim yapar, alacakların ertelenmesinde uygulanacak vade tarihlerini ve vade farkı oranını belirler.
- s) Kurumun amacına ve görevlerine uygun havacılık tesislerinin kurulmasına karar verir.
- ş) Amatör havacılık kulüplerinin Kurum merkezinde tutulan kütüğe kaydedilerek desteklenmelerine; ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve Kurum yönergelerine aykırı davranan kulüplerin desteklenmelerinin iptaline karar verir.
- t) Üyeliğe kayıtları kabul edilmeyenlerin itirazlarını inceler ve karara bağlar, itirazın reddi kararlarına karşı verilen dilekçeleri Büyük Genel Kurula sunar.
- u) Büyük Genel Kurulun verdiği yetkiye dayanarak, Kurum amaçlarının gerçekleştirilmesi, mevcutların işletilmesi ve nemalandırılması için gerekli ve yararlı gördüğü takdirde, vakıf ve şirketler kurar; kurulmuş bulunanlara katılır,

v) Yürürlükteki kanunların gerektirdiği her türlü görevi yapar ve Büyük Genel Kurul tarafından verilecek kararları yerine getirir.

y) Tüzükte yapılacak değişiklikleri hazırlar ve Büyük Genel Kurulun onayına sunar.

Merkez Denetleme Kurulunun yapısı ve üyelerinin nitelikleri

Madde 24- Merkez Denetleme Kurulu, üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur.

Merkez Denetleme Kurulu üyeleri, Büyük Genel Kurulun en az on delegesi tarafından gösterilecek, Türk Hava Kurumu üyesi adaylar arasından iki yıllık süre için seçilir. Seçimde, 19 uncu maddede Genel Başkan için belirtilen kriterlere uygun aday gösterilir. Süreleri bitenler yeniden aday gösterilebilir ve seçilebilirler. Ancak, Merkez Denetleme Kurulunun toplam üyelik süresi aralıklı veya sürekli sekiz yılı geçemez.

Merkez Denetleme Kurulunun çalışma esasları, toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 25- Merkez Denetleme Kurulu asıl üyeleri, Büyük Genel Kuruldan sonra, en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak bir başkan seçerler ve görev bölümü yaparlar.

Herhangi bir nedenle üyeliklerde olacak boşalmalar, aday göstermedeki usule uyularak sırasıyla yedeklerin çağrılması suretiyle doldurulur. Başkanın ayrılması halinde, yeni başkan seçimi, yedekten çağrılan üyenin katılımı ile yapılır.

Merkez Denetleme Kurulu üye tam sayısı ile toplanır ve kararını oy çokluğu ile alır.

Merkez Denetleme Kurulu üyeleri, Merkez Yönetim Kurulu toplantılarına katılabilirler; söz hakları vardır, ancak oy kullanamazlar.

Merkez Denetleme Kurulunun görev ve yetkileri

Madde 26- Merkez Denetleme Kurulu, Büyük Genel Kurul adına, altı ayı geçmeyen aralıklarla Kurum Genel Merkezinin ve bağlı kuruluşların her türlü mali ve idari işlemlerini denetler. Gerekli durumlarda şubelerde de denetim yapar. Denetlemelerde gerekirse uzmanlardan yararlanır.

Denetlemelerde istenen her türlü defter, kayıt ve belgeler bulunduğu yer dışına çıkartılmamak koşuluyla ilgililer tarafından ibraz edilir.

Denetleme sırasında soruşturulmasına gerek görülen konular hemen yazı ile Genel Başkanlığa bildirilir.

Merkez Denetleme Kurulu, her yapılan denetleme sonucunu denetlemenin bitiminde, iki yıllık denetleme sonuçlarını Büyük Genel Kurulun yapılacağı tarihten en az bir ay önce yazılı bir rapor halinde Genel Başkanlığa sunar.

Merkez Disiplin Kurulunun yapısı ve üyelerinin nitelikleri

Madde 27- Merkez Disiplin Kurulu beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur.

Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, Büyük Genel Kurulun en az on delegesi tarafından gösterilecek Türk Hava Kurumu üyesi adaylar arasından iki yıllık süre için seçilir. Seçimde, 19 uncu maddede Genel Başkan için belirtilen kriterlere uygun aday gösterilir. Süreleri bitenler yeniden aday gösterilebilir ve seçilebilirler. Ancak, Merkez Disiplin Kurulu toplam üyelik süresi aralıklı veya sürekli sekiz yılı geçemez.

Merkez Disiplin Kurulunun çalışma esasları, toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 28- Merkez Disiplin Kurulu asıl üyeleri, Büyük Genel Kuruldan sonra, en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak bir başkan, bir yazman seçerler ve görev bölümü yaparlar.

Herhangi bir nedenle üyeliklerde olacak boşalmalar, aday göstermedeki usule uyularak sırasıyla yedeklerin çağrılması suretiyle doldurulur. Başkanın veya yazmanın ayrılması halinde, yeni başkan veya yazman seçimi, yedekten çağrılan üyenin katılımı ile yapılır. Merkez Disiplin Kurulu çoğunlukla toplanır ve kararlarını oy çokluğu ile alır. Oyların eşitliği halinde, başkanın oyu iki oy sayılır.

Merkez Disiplin Kurulunun görev ve yetkileri, çalışma usul ve esasları ve disiplin işlemleri

Madde 29- Merkez Disiplin Kurulu, şube disiplin kurullarınca verilen kararlara karşı, ilgililerce ya da Merkez Yönetim Kurulunca yapılan itirazları inceler ve karara bağlar. Merkez Disiplin Kurulu ayrıca, disiplin suçu işledikleri iddiası ile, Merkez Yönetim Kurulu tarafından sevk edilen Kurum ve şube organlarındaki yöneticilerle ilgili inceleme ve soruşturmayı yaparak sonuçlandırır.

Merkez Disiplin Kurulu, kendisine sevk edilen konuları görüşmek üzere en geç onbeş gün içinde başkanın çağrısı ile toplanır. Başkanın bulunmadığı hallerde bu görevi yazman üye yürütür.

Şube disiplin kurulu kararlarına itirazlar belge üzerinden incelenir. Ancak ilgili, itiraz dilekçesiyle, Merkez Disiplin Kurulunda ayrıca savunma yapmak isteğinde bulunursa, belli bir gün saptanarak ilgiliye yazı ile bildirim yapılır ve sözlü açıklamaları dinlenir.

Merkez Disiplin Kurulunun itiraz üzerine verdiği kararlar kesindir.

Kurum ve şube organlarındaki yöneticilerle ilgili olarak, Merkez Disiplin Kurulunda doğrudan yapılan disiplin kovuşturmasında, gerekli görülen her türlü araştırma yapılır, tanık dinlenebilir, bilirkişi incelemesi yaptırılabilir.

Merkez Yönetim Kurulunca, tedbirli olarak Merkez Disiplin Kuruluna sevk edilen Kurum ve şube organlarındaki yöneticilerle ilgili olarak yapılan ilk toplantıda tedbir işlemi hakkında da karar verilir. Bu karar ya tedbirin kaldırılması veya ilgilinin disiplin kovuşturması sonuçlanıncaya kadar geçici olarak organdaki görevinden uzaklaştırılmasına ilişkin olur.

Merkez Disiplin Kurulunda yazılı savunma alınmadan disiplin cezası verilmez. Ancak, ilgili, üzerine atılan suçun ve verilmesi önerilen disiplin cezasının kendisine bildirim tarihinden itibaren yedi gün içinde savunma yapmadığı takdirde, savunma yapma hakkından vazgeçtiği kabul edilir.

Merkez Disiplin Kurulunca, disiplin suçunun niteliği dikkate alınarak; uyarı, kınama, organlardaki görevden çıkarma, üyelikten geçici ve kesin çıkarma cezalarından birisi verilir. Üyelikten geçici çıkarma cezası altı ay ile iki yıl arasındadır. Kararda bu süre açıkça gösterilir.

Organlardaki görevden çıkarma ile üyelikten geçici çıkarma cezalarından biri ile cezalandırılanlar ve bu cezaları kesinleşenler, bir daha Kurum ve şube organlarına aday olamazlar. Kesin çıkarma cezası alanların, cezanın kesinleşmesinden sonra üyelik kayıtları silinir. Bunların organlardaki görevleri de sona erer.

Merkez Disiplin Kurulunun kararları ilgililere yazı ile bildirilir. Kararlar, bildirim tarihinden itibaren otuz gün içerisinde itiraz edilmediği takdirde kesinleşir.

Karardan önce üyelikten ayrılan kişiler hakkında da hüküm verilir.

Merkez Disiplin Kurulunun, organdaki görevden çıkarma, üyelikten geçici ve kesin çıkarma cezaları dışında verdiği cezalar kesindir. Organlardan ve üyelikten çıkarma cezalarına, ilgili tarafından, kararın kendisine bildirilmesinden itibaren otuz gün içinde itiraz edilebilir. İtirazlar, ilk Büyük Genel Kurulun gündemine alınır ve karara bağlanır.

Merkez Disiplin Kurulu kararlarının Büyük Genel Kurulda kaldırılması halinde, geçmişe ilişkin hak iddia edilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Türk Hava Kurumu Şubeleri

Şubelerin kuruluşu

Madde 30- Kurum, Büyük Genel Kurulun aldığı karar ve verdiği yetkiye göre gerekli yerlerde şube açar. Şube açılmasına karar verildiğinde yetkilendirilen en az beş kişi şubenin açılacağı yerin mülki amirine gerekli başvuruyu yapar.

Şubeler doğrudan Genel Başkanlığa bağlıdır. Mülki amir şubenin onursal başkanıdır. Mülki amir gerektiğinde veya istendiğinde genel kurul ve yönetim kuruluna başkanlık eder. Mülki amir, ihtiyaç halinde, Genel Başkanın isteği üzerine şubede ek görevli personel çalıştırabilir ve Tüzükte belirtilen gelirlerin toplanmasında şubeye destek verir.

Şubenin organları

Madde 31- Şubelerin organları şunlardır;

- a) Genel Kurul,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Denetleme Kurulu,
- d) Disiplin Kurulu.

Şube genel kurulunun yapısı

Madde 32- Şube genel kurulları, genel kurul tarihinden en az iki ay öncesinden üyelik hakkını kazanmış ve üyelik ödenti borçlarının tümünü ödemiş üyelere oluşur.

Şube genel kurulunun toplantıları

Madde 33- Şube genel kurulu iki şekilde toplanır.

- a) Olağan toplantı; iki yılda bir, tek yıllarda, Mart veya Nisan aylarında yapılır.
- b) Olağanüstü toplantı;
 - 1) Genel Başkanın teklifi ve Merkez Yönetim Kurulunun kararıyla,
 - 2) Şube yönetim kurulunun veya şube denetleme kurulunun oy çokluğu ile alacağı kararla,
 - 3) Ödenti borcu olmayan üyelerin 1/5'inin yazılı isteği ile,
 - 4) Şube yönetim kurulu üye sayısının boşalmalar nedeniyle yedeklerin de getirilmesinden sonra üye tam sayısının yarısından aşağı düşmesi halinde,

yapılır.

Üyelerin 1/5'inin yazılı isteği ile olağanüstü toplantı yapılabilmesi için, istekte bulunan üyelerin imzalarının noter tarafından onaylanmış olması şarttır.

Olağanüstü toplantı koşullarının gerçekleştiğinin anlaşılması üzerine, yönetim kurulu, bir ay içinde genel kurulu toplantıya çağırma mecburdur. Yönetim kurulunun yedeklerle dahi toplanamaması halinde, toplantı çağırısı mevcut yönetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu üyesi hiç kalmamışsa denetleme kurulu tarafından yapılır.

Olağanüstü toplantıda, yalnız toplantı yapılmasına neden olan gündem görüşülür ve karara bağlanır.

Şubelerin genel kurul toplantıları ve sonuçları Genel Başkanlık tarafından incelenerek onaylanır veya ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge hükümlerine uymayan hususların düzeltilmesi istenir.

Toplantıya çağrı

Madde 34- Şube yönetim kurulu tarafından, genel kurula katılma hakkı olan üye listesi hazırlanır ve toplantı gününden en az on beş gün önce ellerine geçecek şekilde çağrı yazısı ile üyeler genel kurula çağrılırlar. Çağrı yazısında toplantı günü, saati, yeri ve çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci toplantının hangi gün, saat ve yerde yapılacağı belirtilir. Ayrıca çağrı yazısına gündem, yönetim kurulunun çalışma raporu ile denetleme kurulu raporu örnekleri eklenir.

Genel kurul toplantısı, yukarıda gösterilen süreye uyularak yerel bir gazetede ilan edilir. İlan metninde de toplantının günü, saati, yapılacağı yer, hangi gündemle toplanacağı, çoğunluk sağlanamaması halinde ikinci toplantının hangi gün, saat ve yerde yapılacağı açıkça belirtilir. Yerel gazetenin bulunmadığı yerlerde, ilan, şube binasındaki ilan panosuna asılarak yapılır.

15 inci maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarındaki hükümler, şube genel kurulunun toplantıya çağrısında da uygulanır.

Toplantı yeter sayısı

Madde 35- Toplantı, genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin en az yarısından bir fazlasının katılımı ile yapılır. İlk toplantıda bu sayı sağlanamazsa, ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak bu ikinci toplantıya katılan üye sayısı, yönetim, denetleme ve disiplin kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz.

Toplantı usulü

Madde 36- Şube genel kurul toplantısı, toplantıya çağrı yazısında belirtilen gün, saat ve yerde yapılır.

Genel kurula katılma hakkı olanlar, düzenlenen listedeki adlarının karşısını imza ederek toplantı yerine girerler.

Toplantı, şube başkanı veya yönetim kurulu üyelerinden biri tarafından açılır. Açılıştan sonra, toplantıyı yönetmek üzere bir divan başkanı, bir başkan vekili ve iki yazman üye seçilir. Görüşmeler tutanağa geçirilir. Tutanaklar, divan başkanı ve yazmanlar tarafından imzalanır.

Genel kurul toplantısında, gündemde yer alan konular sırasıyla görüşülür ve karara bağlanır. Gündem maddelerinin görüşülmesine başlanmadan önce, toplantıya katılan üyelerin en az 1/10'u tarafından önerilen konular da gündeme alınır.

Kararlar, toplantıya katılanların çoğunluğu ile verilir.

Şube genel kurulunun görev ve yetkileri

Madde 37- Şube genel kurulu;

a) Yönetim ve denetleme kurullarının raporlarını görüşür ve karara bağlar. Yönetim ve denetleme kurullarının ibrasını oylar.

b) Yönetim, denetleme ve disiplin kurullarının asıl ve yedek üyelerini seçer.

c) 13 üncü maddedeki esaslara uygun olarak Büyük Genel Kurul delegelerini seçer.

Seçimler, gizli oy ve açık sayım esasına göre yapılır. Seçimlerde divan başkanlığınca dağıtılan damgalı boş veya damgasız basılı oy pusulaları kullanılır. Oylar, genel kurulca seçilen üç kişilik tasnif komisyonu tarafından sayılır. Sayım sonucu tutanakla saptanarak divan başkanlığına verilir.

Şube yönetim kurulunun yapısı

Madde 38- Şube yönetim kurulu iki yıllığına genel kurulca seçilen beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur. Süresi bitenler yeniden aday gösterilebilir ve seçilebilirler.

Şube yönetim kurulu, ilk toplantıda, kendi arasından bir başkan, bir sekreter üye seçer. Saymanı olmayan şubelerde sekreter üye saymanlık görevini de yürütür.

Yönetim kurulu asıl üyeliklerinde meydana gelecek boşalmalar, sırasıyla yedeklerin çağırılması suretiyle doldurulur. Başkanın ayrılması halinde, yeni başkan seçimi, yedekten çağrılan üyenin katılımı ile yapılır.

Üye sayısı, yedeklerin tümünün çağırılmasından sonra, üye tam sayısının yarısından aşağı düşerse, bir ay içinde şube genel kurulu olağanüstü toplantıya çağrılır.

Şube yönetim kurulunun toplantıları, toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 39- Şube yönetim kurulu, en az iki ayda bir, şube başkanının başkanlığında, üyelerinin en az yarısından bir fazlası ile toplanır. Şube yönetim kurulu, gerektiğinde, şube başkanının çağrısı ile daha kısa sürede de toplanabilir.

Kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliğinde başkanın oyu iki oy sayılır.

Geçerli bir engeli olmaksızın üst üste üç toplantıya veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısından fazlasına katılmayan üye çekilmiş sayılır.

Şube yönetim kurulunun görevleri, yetki ve sorumlulukları

Madde 40- Şube yönetim kurulu;

a) Şubeyi, kanun, tüzük, yönetmelik, şube genel kurul kararları ve Genel Başkanlık yönerge, genelge ve emirlerine uygun olarak yönetir.

b) Genel Başkanlık ve Merkez Yönetim Kurulunun plan, prensip ve direktifleri doğrultusunda, bölgesinde havacılık çalışmalarını düzenler.

c) Kurumu tanıtıcı, havacılığı özendirici ve şubenin üye sayısı ve gelirini artırıcı her türlü çalışmayı yapar.

d) Yüklendiği görev ve çalışmaları sürdürürken, mülki amirle, bölgesinde bulunan Hava Kuvvetleri Komutanlığı birimi ve/veya diğer askeri birimlerle ve ilgili havacılık kuruluşlarıyla düzenli ilişkiler kurar, iş birliği yapar, yardım alır.

e) Şube denetleme kurulunun raporlarını inceler ve gerekli işlemleri yapar.

f) Üyelik için yapılan başvuruları karara bağlar ve sonucunu en geç otuz gün içinde başvuru sahibine yazı ile bildirir. Üyeliğin reddi kararlarından Genel Başkanlığa bilgi verir.

g) Üye kayıtlarını tutar.

h) Şubede çalışacak personel sayısını belirler ve işe alınacak personeli Genel Başkanlığa önerir.

ı) Genel kurul tarihini belirler ve genel kurul öncesi gereken işlemleri yapar.

i) Organlara seçilenlerle Büyük Genel Kurul delegelerini yedi gün içinde Genel Başkanlığa ve mülki amire bildirir.

j) Kurum disiplinine uymayanları şube disiplin kuruluna sevk eder. Organlarda görevli olup disiplin dışı davranışlarda bulunanların dosyalarını, Merkez Disiplin Kuruluna sevk edilmek üzere Merkez Yönetim Kuruluna gönderir.

k) Şube disiplin kurulunun kararlarını yerine getirir.

l) Bütçeyi hazırlar, gelir-gider hesaplarını inceler.

m) Genel kurula sunulmak üzere, döneme ait çalışma raporu ve hesap raporunu hazırlar.

n) Şubenin alacaklarını ve kira ilişkilerini takip eder.

Şube başkanının görevleri, yetki ve sorumlulukları

Madde 41- Şube başkanı;

a) Şubeyi temsil eder.

b) Her yıl üye sayısını artırarak Kurumun daha geniş bir halk tabanına yayılmasını ve dayanmasını sağlar.

c) Her yıl şube gelirlerinin artırılması için çalışır. Bu amaçla bölgedeki mülki, askeri ve kamu görevlileri ile iş birliği tesis ederek mümkün olan en yüksek orandaki maddi ve manevi desteği sağlar.

d) Şubenin net gelir gider durumuna göre şube saymanının değerlendirmesini yapar. Genel Merkeze saymanın göreve devamı veya kategorisi konusunda tavsiyede bulunur.

e) Yönetim kurulu toplantılarının süresinde yapılmasını sağlar ve toplantılara başkanlık eder.

f) Şubenin tüm idari ve mali işlerinin, ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge, emir hükümlerine ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak yürütülmesini sağlar.

g) Şube hesaplarının günü gününe tutulmasını sağlar. Para ile ilgili işlemlerde gerekli belgeleri saymanla birlikte imzalar.

h) Şubede çalışan ücretlilerin yıllık sicillerini düzenler.

ı) Genel Başkanlıktan verilen yetki ile yürüttüğü işlerin her aşamasından ve sonucundan Genel Başkanlığa bilgi verir.

i) Üye kayıt defterine kayıtlı üyelerin tam listesini her yılın sonunda, yıl içindeki değişiklikleri ise her üç ayda bir Genel Başkanlığa bildirir.

j) Genel Başkanın verdiği yetki üzerine Kurumu, yargı organları ile icra dairelerinde ve gerekli görülen iş ve işlemler nedeniyle diğer kurum ve kuruluşlarda temsil eder.

Şube denetleme kurulunun yapısı

Madde 42- Şube denetleme kurulu, genel kurul tarafından iki yıllığına seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur.

Süresi bitenler yeniden aday olabilir ve seçilebilirler.

Şube denetleme kurulunun çalışma esasları, toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 43- Şube denetleme kurulu asıl üyeleri, genel kuruldan sonra, en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak bir başkan seçerler ve görev bölümü yaparlar.

Herhangi bir nedenle üyeliklerde olacak boşalmalar, sırasıyla yedeklerin çağrılması suretiyle doldurulur. Başkanın ayrılması halinde, yeni başkan seçimi, yedekten çağrılan üyenin katılımı ile yapılır.

Şube denetleme kurulu üye tam sayısı ile toplanır ve kararlarını oy çokluğu ile alır.

Şube denetleme kurulu üyeleri, yönetim kurulu toplantılarına katılabilirler. Söz hakları vardır, ancak oy kullanamazlar.

Şube denetleme kurulunun görev ve yetkileri

Madde 44- Şube denetleme kurulu, genel kurul adına, yılda en az iki kez olmak üzere, şubenin her türlü mali ve idari işlemlerini denetler. Denetlemelerde istenilen her türlü defter, kayıt ve belgeler, bulunduğu yer dışına çıkartılmamak kaydıyla ilgililer tarafından ibraz edilir.

Denetleme sırasında soruşturulmasına gerek görülen hususlar hemen yazı ile şube başkanına ve Genel Başkanlığa bildirilir.

Denetleme kurulu, her yapılan denetleme sonucunu, denetimin bitiminde, iki yıllık denetleme sonuçlarını, genel kurulun yapacağı tarihten en az bir ay önce yazılı bir rapor halinde şube yönetim kuruluna ve Genel Başkanlığa sunar.

Şube disiplin kurulunun yapısı

Madde 45- Şube disiplin kurulu, genel kurul tarafından iki yıllığına seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur.

Süresi bitenler yeniden aday olabilir ve seçilebilir.

Şube disiplin kurulunun çalışma esasları, toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 46- Şube disiplin kurulu asıl üyeleri, genel kuruldan sonra, en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak bir başkan seçerler. Herhangi bir nedenle üyeliklerde olacak boşalmalar, sırası ile yedeklerin çağrılması suretiyle doldurulur. Başkanın ayrılması halinde yeni başkan seçimi, yedekten çağrılan üyenin katılımı ile yapılır.

Şube disiplin kurulu üye tam sayısı ile toplanır ve kararları oy çokluğu ile alır.

Şube disiplin kurulunun görev ve yetkileri, çalışma usul ve esasları ile disiplin işlemleri

Madde 47- Şube disiplin kurulu; disiplin suçu işledikleri iddiası ile şube yönetim kurulu tarafından sevk edilen üyelerle ilgili inceleme ve soruşturmayı yaparak sonuçlandırır.

Şube disiplin kurulu, kendisine sevk edilen konuları görüşmek üzere, en geç on beş gün içinde başkanın çağrısıyla toplanır. Kurulda gerekli görülen her türlü araştırma yapılır, tanık dinlenebilir, bilirkişi incelemesi yaptırılabilir.

Şube disiplin kurulunca, disiplin suçunun niteliği ve ağırlığı dikkate alınarak uyarı, kınama, üyelikten geçici veya kesin çıkarma cezalarından birisi verilir. Üyelikten geçici çıkarma cezası altı ay ile iki yıl arasındadır. Kararda süre açıkça gösterilir.

Şube disiplin kurulu kararları, ilgisine yazı ile bildirilir. İlgili ve Merkez Yönetim Kurulu bu karara, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde itiraz edebilirler. İtiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Türk Hava Kurumunun Gelir ve Giderleri

Kurumun gelirleri

Madde 48 — Kurumun gelirleri şunlardır:

- a) Üye ödentileri,
- b) Kurban derisi ve bağırsak, fitre ve zekat toplama çalışmalarından elde edilen gelirler,
- c) Pul satışından elde edilen gelirler,
- d) Kurumun varlıklarının işletilmesinden elde edilecek gelirler,
- e) Gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan her türlü nakdi ve ayni, taşınır ve taşınmaz mal bağışları,
- f) Kurumun taşınır ve taşınmaz mallarının kiralanması ve satımı yoluyla elde edilen gelirler,
- g) İktisadi işletme ve ticari girişimlerden elde edilecek gelirler,

- h) Düzenlenen piyango çekilişlerinden elde edilecek gelirler,
ı) Diğer gelirler.

Bütçe

Madde 49- Kurumun bütçe yılı 1 Ocak'ta başlar.

Kurumun bir yıllık gelir ve giderleri, bu süre için yapılacak bir bütçe ile düzenlenir. Genel merkez ve şubeler çalışmalarını bu bütçeye göre yürütürler.

Şubelerin bütçeleri, şube yönetim kurulları tarafından hazırlanıp onaylanmak üzere Genel Başkana sunulur.

Geçici görev giderleri ve ödemeler

Madde 50- Kurum bütçesinden karşılanmak üzere, yönergede belirlenecek esaslara göre, Genel Başkana temsil ödeneği verilir ve Büyük Genel Kurula Ankara dışından katılanlara, yurt içi ve yurt dışında geçici olarak görevlendirilen merkez ve şube organlarındaki üyeler ile diğer görevlilere harcırah ödenir.

Merkez Yönetim Kurulu tarafından şubelerin başkanlarına kullanma esasları yönergede belirlenecek şekilde temsil ödeneği verilir.

Şube giderleri ve harcamalara ilişkin esaslar

Madde 51- Personel giderleri ile diğer zorunlu giderler, şubelerce elde edilen Kurum gelirlerinden karşılanır.

Şubelerin, Kurumun amaçları doğrultusunda önceden izin alarak yürüttükleri çalışmalar için yapacakları harcamalar, Genel Başkanlıkça ödenek tahsisi suretiyle karşılanır.

Şubeler sosyal yardım harcaması yapabilirler. Bu harcama Genel Başkanlıktan gönderilen ödenekten yapılır. Bu ödenek, şubenin gelir gider hesaplamasından sonra Kurum payına düşen net gelirinin % 12'sini geçemez.

Elde ettikleri gelirlerle giderlerini karşılayamayan şubelerin durumu Merkez Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilmeye alınır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Üyelerin görev ve çalışma yasağı

Madde 52- Kurum ve şubelerin yönetim, denetleme ve disiplin kurulu üyeleri ile ikinci derece kan ve sıhri hısımları dahil, Kurumda ücretli bir görev alamazlar; Kurumun faaliyet alanına giren işlerde ticari çalışmalarda bulunamazlar; aynı çalışma alanında kurulmuş ticari şirketlerin kurucu ortağı, yöneticisi olamazlar; her ne ad altında olursa olsun bu tür firma ve şirketlerden ücret alamazlar. Bu yasağa uymayanlar görevlerinden çekilmiş sayılırlar ve haklarında disiplin kovuşturması yapılır.

Kiralama yasağı

Madde 53- Kurumun merkez ve şube organlarında görevli üyelere, Kurumun taşınır ve taşınmaz malları kiraya verilemez.

Birlikte görev yasağı

Madde 54- Birinci dereceden kan ve sıhri hısımlar, Kurum organlarında birlikte görev alamazlar.

Kurum çalışanlarının tabi olduğu yasaklar

Madde 55- Kurumda ücretli olarak çalışanlar Kuruma üye olabilir, ancak delege olamazlar ve Kurum organlarında görev alamazlar.

Tüzük değişikliği

Madde 56- Tüzük değişikliği;

a) Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin oy birliği ile yapacakları,

b) Doğal üyelerin yarısından fazlasıyla,

c) Asıl üyelerin 1/5'inin,

önerisi üzerine Büyük Genel Kurulun gündemine alınır ve karara bağlanır. Büyük Genel Kurul tarafından kabul edilen Tüzük değişiklikleri Bakanlar Kurulunun onayına sunulur.

Fesih halinde tasfiye

Madde 57- Şubenin kapatılması halinde şubenin taşınır ve taşınmaz malları ile para ve hakları, Türk Hava Kurumu Genel Merkezine; Türk Hava Kurumunun feshi halinde, tüm mal varlığı Türk Hava Kurumu Vakfına intikal eder.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 58- 18/10/1994 tarihli ve 94/6127 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Hava Kurumu Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Tüzüğün yayımı tarihinden itibaren, en geç 6 ay içinde, önce şube genel kurulları ve takiben Büyük Genel Kurul toplantıya çağrılır.

Yürürlük

Madde 59- Bu Tüzük hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 60- Bu Tüzük hükümlerini Türk Hava Kurumu Genel Başkanı ve Kurumun yetkili organları yürütür.